

AKTUALITĀTES TIESĪBU AKTOS

(01.07.2026. - 31.07.2026.)

Saturs

- ▶ Grozījumi Civilprocesa likumā
- ▶ Pakalpojumu drošuma likums
- ▶ Grozījumi Tūrisma likumā
- ▶ Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā
- ▶ Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā

Sankciju jaunumi

- ▶ Ķīna nosaka eksporta kontroles pasākumus 14 ES subjektiem saistībā ar sankcijām pret Krieviju
- ▶ Sankcijas vairāk nekā 50 subjektiem, kas saistīti ar karteli “Cártel de Jalisco Nueva Generación”
- ▶ ES pieņem 21. sankciju pakotni pret Krieviju
- ▶ Sudāna: Padome pastiprina ES sankciju režīmu, vēršoties pret zelta tirdzniecību
- ▶ ASV nosaka tarifus 60 valstīm un teritorijām, kas neaizliedz piespiedu darbā ražotu preču importu
- ▶ Igaunijas tiesas publicē informāciju par piecām notiesāšanām saistībā ar ES sankciju pārkāpumiem

GROZĪJUMI CIVILPROCESA LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 21. maijā tika pieņemti Grozījumi Civilprocesa likumā, kas stājās spēkā 2026. gada 1. jūlijā. Veiktie grozījumi skar divus jautājumus.
- ▶ Pirmkārt, saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā tiek pilnībā digitalizēta un automatizēta, tostarp pieteikums iesniedzams tiešsaistes sistēmā. Ar grozījumiem 406.³ pantā valsts nodeva maksājama tiešsaistes sistēmā. Samaksātā valsts nodeva tiek ieskaitīta, ja vēlāk prasība tiek celta prasības tiesvedības kārtībā, taču atkārtota pieteikuma gadījumā otrreiz samaksātā nodeva netiek ieskaitīta. Pieteikumā arī papildus jāapliecina, ka par to pašu prasījumu iepriekš nav pieņemts lēmums par tiesvedības izbeigšanu sakarā ar parādnieka iebildumiem. Ar 406.⁵ un 406.⁷ pantu brīdinājums un parādnieka atbilde turpmāk noformējami tiešsaistes formā, un parādnieka iebildumu iesniegšanas termiņš pagarināts no 14 līdz 30 dienām. Saskaņā ar 406.⁸ un 406.⁹ pantu lēmumu pieņem, pamatojoties uz automātisku datu apstrādi, apliecinot to ar kvalificētu elektronisko zīmogu bez tiesneša paraksta. Pieteikumiem, kas iesniegti līdz 2026. gada 30. jūnijam, piemērojams iepriekšējais regulējums.
- ▶ Otrkārt, ņemot vērā Maksātnespējas kontroles dienesta likvidāciju, likumā pārdalītas tā funkcijas: administratoru un tiesiskās aizsardzības procesa uzraudzību pārņem Tieslietu ministrija, bet maksātnespējas procesa depozīta izmaksu Tiesu administrācija. Attiecīgi pārstrādāts 363.¹⁹ pants un likums papildināts ar jaunu 363.^{19A} pantu par sūdzību izskatīšanas kārtību. Šie grozījumi stāsies spēkā 2026. gada 1. oktobrī.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

PAKALPOJUMU DROŠUMA LIKUMS

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 11. jūnijā tika pieņemts jauns Pakalpojumu drošuma likums, kas stājās spēkā 2026. gada 10. jūlijā. Vienlaikus spēku zaudēja līdzšinējais Preču un pakalpojumu drošuma likums, jo preču drošumu turpmāk regulē tieši piemērojamā regula (ES) 2023/988, bet uzraudzības normas pārceltas uz likumu “Par atbilstības novērtēšanu”.
- ▶ Likuma mērķis ir panākt, lai patērētājiem tiktu sniegti droši, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgi pakalpojumi.
- ▶ Ar 2. pantu likuma tvērumā ietverti pakalpojumi, kuru rezultātā tiek izgatavota, uzlabota vai pārveidota ķermeniska lieta, kā arī pakalpojumi, kuriem ir tieša vai netieša ietekme uz cilvēka dzīvību vai veselību.
- ▶ Jauns pienākums pakalpojuma sniedzējiem 5. panta piektajā daļā: izstrādāt un regulāri aktualizēt pakalpojuma sniegšanas drošuma aprakstu ar risku novērtējumu un pēc pieprasījuma to uzrādīt tirgus uzraudzības iestādei. Saskaņā ar panta ceturto daļu par nopietnu risku iestāde jāinformē nekavējoties.
- ▶ Ar 7. pantu paplašinātas uzraudzības iestāžu pilnvaras, tostarp tiesības bez brīdinājuma apmeklēt pakalpojumu sniegšanas vietas, veikt kontrolpirkumus, arī neatklājot pārbaudes faktu, un apturēt pakalpojuma sniegšanu. Neatbilstības gadījumā ekspertīzes un kontrolpirkuma izdevumus atbilstoši 10. pantam atlīdzina pakalpojuma sniedzējs, savukārt 9. pants noteic, ka lēmuma pārsūdzēšana tā darbību neaptur.
- ▶ Šeit tika uzskaitīts BDO Law ieskatā būtiskākais jaunā likuma regulējums, kas neatspoguļo likuma saturu pilnā apmērā.

GROZĪJUMI TŪRISMA LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 11. jūnijā tika pieņemti Grozījumi Tūrisma likumā, kas stājas spēkā 2026. gada 10. jūlijā.
- ▶ Ar grozījumiem 1. panta pirmās daļas 17. punktā paplašināta tūristu mītnes definīcija, un atbilstoši grozījumu anotācijai tajā turpmāk ietvertas arī īstermiņa īres mītnes, tostarp dzīvokļi, brīvdienu namiņi un vasarnīcas, ko piedāvā tiešsaistes rezervēšanas platformās.
- ▶ Līdz ar to arī īstermiņa īres izmitinātājiem jāpilda tūristu mītņu prasības, tostarp 11. panta septītajā daļā noteiktais pienākums nodrošināt, ka ārzemnieki personīgi aizpilda un paraksta deklarācijas veidlapu un pierāda identitāti ar derīgu ceļošanas dokumentu.
- ▶ Papildus 1. pantā ieviests arī darījumu tūrisma jēdziens, savukārt jaunā redakcijā izteiktais 6.¹ pants vienkāršo kūrorta statusa noteikšanu. Šie grozījumi stājas spēkā 2027. gada 1. janvārī.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

GROZĪJUMI BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 18. jūnijā tika pieņemti Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas stājas spēkā 2026. gada 14. jūlijā.
- ▶ Grozījumu mērķis ir aizliegt varas, atkarības vai pakļautības attiecību neētisku izmantošanu pret bērnu, kā arī pastiprināt nodarbinātības ierobežojumus un atbildību par vardarbību pret bērnu.
- ▶ Ar jauno 51.¹ pantu pilngadīgai personai, kas atrodas varas attiecībās ar bērnu, piemēram, pedagogam, trenerim, mentoram, nometnes vadītājam vai darba devējam, aizliegts veidot ar viņu intīmas attiecības. Aizliegums aptver ne tikai seksuāla rakstura darbības, bet arī romantiska vai emocionāla rakstura tuvību, kas pārsniedz profesionālo attiecību robežas, un tas ir spēkā neatkarīgi no tā, ka bērns sasniedzis 16 gadu vecumu, no attiecību ilguma vai bērna paustas piekrišanas.
- ▶ Aizlieguma pārkāpums ir pretrunā ar labiem tikumiem un patstāvīgs pamats nodarbinātības attiecību izbeigšanai. Vienlaikus izglītības iestādēm, sporta organizācijām, darba devējiem un citām institūcijām, kas nodrošina bērnu aprūpi, izglītību, uzraudzību vai nodarbinātību, noteikts pienākums izstrādāt kārtību, kādā ziņo par šādiem pārkāpumiem un tos novērš.
- ▶ Ar grozījumiem 72. pantā paplašināts nodarbinātības ierobežojumu tvērums, turpmāk ietverot arī pasākumu organizatorus, brīvprātīgā darba veicējus un pakalpojumu sniedzējus, un ieviests beztermiņa aizliegums strādāt ar bērniem personām, kas sodītas par cilvēku tirdzniecību.
- ▶ Savukārt 81. pantā administratīvā atbildība paredzēta arī par bērna pamešanu novārtā, un papildus pamatsodam var piemērot aizliegumu līdz diviem gadiem ieņemt amatu, veikt brīvprātīgo darbu vai sniegt pakalpojumus, kuru ietvaros var notikt tieša un ilgstoša vai regulāra saskarsme ar bērnu. Personai, kuras darbs saistīts ar regulāru saskarsmi ar bērnu un kurai papildsods nav piemērots, 10 dienu laikā jāinformē darba devējs un sešu mēnešu laikā jāsaņem vardarbīgas uzvedības mazināšanas pakalpojums. Ja tas netiek pabeigts, darba tiesiskās attiecības ir izbeidzamas.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

GROZĪJUMI ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 18. jūnijā tika pieņemti Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā, kas stājās spēkā 2026. gada 15. jūlijā.
- ▶ Grozījumu mērķis ir ieviest elektronisko smēķēšanas ierīču jeb e-cigarešu depozīta sistēmu, kā arī pielāgot elektrisko un elektronisko iekārtu un bateriju aprites regulējumu Eiropas Savienības prasībām. Klimata un enerģētikas ministrija savā tīmekļvietnē norādījusi, ka Latvija būs pirmā valsts Eiropā, kas ievieš valsts mēroga e-cigarešu depozīta sistēmu.
- ▶ Sistēma attiecas uz ierīcēm, kuru baterija nav atkārtoti uzlādējama. Ar jauno 29.¹ pantu ražotājam, kas laiž tirgū depozīta ierīces, uz ierīces iepakojuma jāizvieto norāde par depozīta sistēmas piemērošanu, uz pašas ierīces jāizvieto mašīnlasāms identifikators, un depozīta maksa jāpārskaita sistēmas operatoram. Pārdevējam depozīta maksa atsevišķi jānorāda cenas zīmē, pirkums jāreģistrē depozīta uzskaites sistēmā un vai nu jāpieņem izlietotās ierīces savā tirdzniecības vietā, vai jāizvieto informācija par tuvāko atpakaļpieņemšanas vietu.
- ▶ Depozīta sistēma sāks darboties 2027. gada 1. februārī. Ministru kabinetam noteikumi, tostarp par depozīta maksas apmēru, jāizdod līdz 2026. gada 15. decembrim.
- ▶ Pārējās izmaiņas ir spēkā no 2026. gada 15. jūlija. Pārņemta direktīva (ES) 2024/884, precizējot, kuri elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji sedz atkritumu apsaimniekošanas izmaksas atkarībā no tā, kad iekārtas laistas tirgū, un likums pielāgots Bateriju regulai (ES) 2023/1542, nosakot Valsts vides dienestu par kompetento iestādi.
- ▶ Paplašināta atkritumu plūsmu uzskaitē valsts informācijas sistēmā un mainīts apstrīdēšanas ceļš, proti, Valsts vides dienesta lēmumu par atkritumu apsaimniekošanas atļauju apstrīd tā ģenerāldirektoram, un ne apstrīdēšana, ne pieteikums tiesā atļaujas darbību neaptur.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

SANKCIJU JAUNUMI

ĶĪNA NOSAKA EKSPORTA KONTROLES PASĀKUMUS 14 ES SUBJEKTIEM SAISTĪBĀ AR SANKCIJĀM PRET KRIEVIJU

Preses relīze:

- ▶ 2026. gada 24. jūlijā Ķīna iekļāva 14 Eiropas subjektus savā eksporta kontroles sarakstā, aizliedzot Ķīnas uzņēmumiem eksportēt tiem divējāda lietojuma preces (preces, kurām ir gan civils, gan militārs pielietojums), kā arī aizliedzot ārvalstu uzņēmumiem nodot tiem Ķīnas izcelsmes divējāda lietojuma preces, tostarp retzemju metālus. Šis solis bija tieša atbilde uz to, ka ES iepriekšējā dienā, 23. jūlijā, savā jaunākajā sankciju pakotnē pret Krieviju iekļāva 14 subjektus no Ķīnas un Honkongas. Minētā pakotne, kas ir ES 21. sankciju pakotne pret Krieviju saistībā ar karu Ukrainā, bija vērsta pret bankām, kriptoaktīvu uzņēmumiem un militārā aprīkojuma ražotājiem un ietvēra subjektus no Ķīnas, Indijas un Turcijas, kuri tiek apsūdzēti divējāda lietojuma preču piegādē Krievijai.

SANKCIJAS VAIRĀK NEKĀ 50 SUBJEKTIEM, KAS SAISTĪTI AR KARTELI “CÁRTEL DE JALISCO NUEVA GENERACIÓN”

Preses relīze:

- ▶ 2026. gada 23. jūlijā ASV noteica sankcijas vairāk nekā 50 Meksikas fiziskajām un juridiskajām personām, kas saistītas ar karteli “Cártel de Jalisco Nueva Generación” jeb CJNG, vēršoties pret tā vadību. CJNG ir viens no vardarbīgākajiem narkoteroristiskajiem grupējumiem rietumu puslodē. Sankcionēto vidū ir Juan Carlos González, pazīstams kā “Pelón”, ASV un Meksikas dubultpilsonis un jaunais CJNG līderis, par kura aizturēšanu vai notiesāšanu izsludināta atlīdzība līdz 5 miljoniem ASV dolāru. Šis solis seko Trampa administrācijas 2025. gada februāra lēmumam atzīt CJNG par ārvalstu teroristisko organizāciju un īpaši noteikto globālo teroristu un kalpo kā brīdinājums kartela vadītājiem, finansētājiem un darījumu partneriem.

ES PIENĒM 21. SANKCIJU PAKOTNI PRET KRIEVIJU

Preses relīze:

- ▶ 2026. gada 23. jūlijā Eiropas Komisija atzinīgi novērtēja ES dalībvalstu pieņemto 21. sankciju pakotni pret Krieviju, kuras mērķis ir vēl vairāk ierobežot Krievijas spēju finansēt karu Ukrainā un kuras pasākumi koncentrēti uz enerģētiku, finanšu pakalpojumiem, tostarp kriptoaktīviem, tirdzniecību un Krievijas militāri rūpniecisko kompleksu. Enerģētikas jomā pakotne aptur naftas cenu griestu korekcijas mehānismu līdz 2027. gada jūlijam, paplašina darījumu aizliegumu, attiecinot to uz Krievijas ostām, lidostām un naftas pārstrādes rūpnīcām, kas pārstrādā Krievijas naftu, un pievieno vēl 41 ēnu flotes kuģi jau iepriekš sankcionētajiem 632 kuģiem. Finanšu pasākumi būtiski pastiprina regulējumu: darījumu aizliegumi, tostarp aizliegums sniegt finanšu ziņojumapmaiņas pakalpojumus, tagad attiecas uz vairāk nekā 100 Krievijas bankām, un ieviesti jauni kriptoaktīvu ierobežojumi, kas vērsti pret trešo valstu platformām un Krievijas pilsoņiem kriptoaktīvu uzņēmumu valdēs.
- ▶ Pakotne arī rada pamatu visaptverošam vīzu aizliegumam Krievijas kaujiniekiem un bijušajiem kaujiniekiem un nodrošina ES uzņēmējiem jaunu tiesisko aizsardzību pret ļaunprātīgām atbildes prasībām tiesā. Tirdzniecības pasākumi ievieš jaunus eksporta aizliegumus, piemēram, metālu pulveriem un sakausējumiem, ko izmanto aviācijas un bezpilota lidaparātu ražošanā, kā arī importa aizliegumus tādām precēm kā metālu rūdas, savukārt pretapišanas pasākumu ietvaros sarakstam pievienots 51 subjekts, no kuriem 27 atrodas ārpus Krievijas, tostarp 14 Ķīnā un Honkongā, 4 Turcijā, kā arī citi Kirgizstānā, Indijā, Kazahstānā un Apvienotajos Arābu Emirātos. Kopumā pakotnē iekļauti 218 jauni ieraksti, proti, 48 fiziskās un 170 juridiskās personas, kas ir lielākais skaits kopš kara sākuma, aptverot bankas, militāri rūpniecisko kompleksu, ēnu flotes atbalstītājus, enerģētikas, zelta un dimantu nozari, kara propagandistus un vienu kara noziedznieku. Līdzīgi tirdzniecības noteikumi un kriptoaktīvu ierobežojumi ir pārņemti arī Baltkrievijas sankciju režīmā, kuram pievienoti 4 papildu Baltkrievijas subjekti.

SUDĀNA: PADOME PASTIPRINA ES SANKCIJU REŽĪMU, VĒRŠOTIES PRET ZELTA TIRDZNIECĪBU

Preses relīze:

- ES Padome ir pastiprinājusi ierobežojošos pasākumus pret Sudānu, ieviešot jaunas sektorālas sankcijas, kas vērstas pret kara ekonomiku. Tostarp aizliegts iegādāties, importēt vai nodot Sudānas izcelsmes zeltu, kā arī aizliegts piegādāt Sudānai dzīvsudrabu un cianīdu, proti, ķīmiskās vielas, ko izmanto zelta ieguvē. Abus pasākumus papildina aizliegums sniegt ar tiem saistītus pakalpojumus, piemēram, tehnisko palīdzību, starpniecības pakalpojumus un finansiālo palīdzību, tomēr ir paredzēti mērķtiecīgi izņēmumi. Piemēram, ķīmisko vielu ierobežojumi neattiecas uz precēm, kas paredzētas humānās palīdzības vajadzībām, sabiedrības veselības ārkārtas situācijām vai reaģēšanai uz katastrofām. Tā kā zelts ir kļuvis par vienu no galvenajiem ieņēmumu avotiem, kas uztur konfliktu, ES mērķis ir samazināt resursus, kas pieejami tiem, kuri turpina vardarbību starp Sudānas bruņotajiem spēkiem un Ātrā atbalsta spēkiem (RSF). Lēmums balstās uz ES sankciju regulējumu, kas pirmoreiz pieņemts 2023. gada oktobrī, un seko Augstā pārstāvja 2026. gada aprīļa solījuma izmantot visus pieejamos līdzekļus, tostarp papildu sankcijas, lai panāktu mieru konfliktā, kas izraisījis vēl nepieredzētu humanitāro krīzi.

ASV NOSAKA TARIFUS 60 VALSTĪM UN TERITORIJĀM, KAS NEAIZLIEDZ PIESPIEDU DARBĀ RAŽOTU PREČU IMPORTU

Preses relīze:

- 2026. gada 23. jūlijā ASV Tirdzniecības pārstāvis Džeimisons Grīrs, rīkojoties pēc prezidenta Trampa norādījuma, saskaņā ar ASV 1974. gada Tirdzniecības likuma 301. pantu noteica tarifus 60 valstīm un teritorijām par to, ka tās nav ieviesušas un nenodrošina tādu preču importa aizliegumu, kas ražotas, izmantojot piespiedu darbu. Lēmums pieņemts pēc 2026. gada martā uzsāktajām izmeklēšanām. Valstis un teritorijas, kurām jau ir šāds importa aizliegums, kuras apņēmušās to ieviest savstarpējā tirdzniecības nolīgumā vai kurām ir daļējs aizliegums, piemēram, Kanāda, Indija, Meksika un Apvienotā Karaliste, saskaras ar 10 procentu muitas nodokļa likmi. ES un Taivānai likme ir līdz 10 procentiem, bet Japānai, Korejai un Šveicei līdz 12,5 procentiem, abos gadījumos atskaitot lielākās labvēlības režīma likmi, savukārt visām pārējām izmeklēšanā iekļautajām valstīm un teritorijām piemēro 12,5 procentus. ASV Tirdzniecības pārstāvis noteica arī atbrīvojumus atsevišķām precēm, tostarp izejvielām, precēm, kuru aplikšana ar tarifiem varētu radīt tautsaimniecības mēroga traucējumus, precēm, kas nav pieejamas iekšzemē vai no citiem avotiem, un precēm, kuru aplikšana būtiski nesekmētu tarifu mērķa sasniegšanu.

IGAUNIJAS TIESAS PUBLICĒ INFORMĀCIJU PAR PIECĀM NOTIESĀŠANĀM SAISTĪBĀ AR ES SANKCIJU PĀRKĀPUMIEM

Preses relīze:

- ▶ Trīs nesen publicēti Igaunijas tiesu nolēmumi, kas aptver piecas notiesātās personas, parāda, kā attīstās ES sankciju pret Krieviju krimināltiesiskā piemērošana, jo īpaši to, kā tiesas interpretē saimniecisko resursu darīšanu pieejamiem, kontroli līdzekļu iesaldēšanas nolūkā un aizsegsabiedrību izmantošanu.
- ▶ 2025. gada oktobrī apelācijas instance atstāja negrozītu Mati-Dmitri Terestala notiesāšanu par atbalstu sankcionētam Krievijas valsts mediju uzņēmumam, izmantojot aizsegsabiedrību, tehnisko aprīkojumu un personāla nodrošināšanu. Tiesa vērtēja, vai personāla nodrošināšana vien ir uzskatāma par saimniecisko resursu darīšanu pieejamiem. 2026. gada janvārī fiktīvs tirdzniecības tīkls, kas ar aizsegsabiedrību palīdzību Kazahstānā un Honkongā slēpa importētā bitumena Krievijas izcelsmi, noveda pie 250 000 eiro naudas soda uzņēmumam “Keystone Shipping OÜ”, preču konfiskācijas un atsevišķa naudas soda tā direktoram. 2026. gada martā apgabaltiesa atstāja spēkā divu vīriešu notiesāšanu par mēģinājumu eksportēt uz Krieviju BMW automašīnu. Lieta risinājās ap jautājumu, vai automašīnas vērtība pārsniedza tolaik piemērojamo 50 000 eiro luksuspreču sliekšni. Kopš 2023. gada jūnija vieglo automašīnu eksports uz Krieviju ir aizliegts neatkarīgi no to vērtības.
- ▶ Uzņēmumiem un to vadītājiem šīs lietas apliecina, ka atbilstības nodrošināšanai jāsniedzas tālāk par vienkāršu pārbaudi sankciju sarakstos un jāaptver patiesie labuma guvēji, preču izcelsme un galamērķis, kā arī starpnieki, kas tiek izmantoti aizliegtu darījumu slēpšanai.

Lai uzzinātu, kā mēs varam palīdzēt Jūsu biznesam, aicinām sazināties ar mūsu ekspertu komandu, kura izstrādās Jūsu biznesa vajadzībām piemērotāko un efektīvāko risinājumu!

KONTAKTI SAZIŅAI

Jānis Ciguzis
Juridiskās nodaļas vadītājs, CAMS, CGSS
janis.ciguzis@bdo.lv

Šī publikācija ir rūpīgi sagatavota, tomēr tā ir uzrakstīta vispārīgi, un tā ir jāuztver kā vispārīgs informatīvs materiāls, kas nav attiecināms uz nevienu konkrētu situāciju. Šo publikāciju nedrīkst lietot vai atsaukties uz to, lai vērtētu konkrētas situācijas, un Jums nevajadzētu rīkoties saskaņā ar šajā publikācijā ietverto informāciju, neiegūstot iepriekšēju profesionālu konsultāciju.

© Visas autortiesības pieder BDO Law. Visas tiesības aizsargātas.

